Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (osmi senat)

z dne 15. septembra 2016*

„Konkurenca — Zloraba prevladujočega položaja — Svetovni trg pretoka konsolidiranih podatkov v realnem času — Sklep, s katerim zaveze, ki jih ponudi podjetje v prevladujočem položaju, postanejo zavezujoče — Člen 9 Uredbe (ES) št. 1/2003“

V zadevi T-76/14,

Morningstar, Inc. s sedežem v Chicagu, Illinois (Združene države), ki jo zastopajo S. Kinsella, K. Daly, P. Harrison, solicitors, in M. Abenhaïm, odvetnik,

tožeča stranka,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopajo F. Castilla Contreras, A. Dawes in F. Ronkes Agerbeek, agenti,

tožena stranka,

ob intervenciji

Thomson Reuters Corp. s sedežem v Torontu (Kanada),

in

Reuters Ltd s sedežem v Londonu (Združeno kraljestvo),

ki ju zastopajo A. Nourry, G. Olsen in C. Ghosh, solicitors,

intervenientki,

zaradi predloga na podlagi člena 263 PDEU za razglasitev ničnosti Sklepa Komisije C(2012) 9635 z dne 20. decembra 2012 v zvezi s postopkom na podlagi člena 102 PDEU in člena 54 Sporazuma EGP (Zadeva COMP/D2/39.654 – kode Reutersovih finančnih instrumentov (kode RIC)),

SPLOŠNO SODIŠČE (osmi senat),

v sestavi D. Gratsias, predsednik, M. Kancheva, sodnica, in C. Wetter (poročevalec), sodnik,

sodni tajnik: L. Grzegorczyk, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 3. marca 2016

* Jezik postopka: angleščina.

izreka naslednjo

Sodbo

Dejansko stanje

1 Komisija Evropskih skupnosti se je 30. oktobra 2009 odločila, da sproži postopek proti družbi Thomson Reuters Corporation in družbam pod njenim neposrednim ali posrednim nadzorom, vključno z Reuters Limited (v nadaljevanju: TR), zaradi domnevne zlorabe prevladujočega položaja na svetovnem trgu konsolidiranih prenosov podatkov v realnem času.

2 Komisija je 19. septembra 2011 v skladu s členom 9(1) Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov [101 PDEU] in [102 PDEU] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 205) sprejela predhodno oceno in družbo TR o tem obvestila 20. septembra 2011.

3 V skladu s predhodno oceno ima družba TR prevladujoč položaj na svetovnem trgu konsolidiranih prenosov podatkov v realnem času. Družba TR je morda zlorabila svoj prevladujoči položaj z uvedbo nekaterih omejitev glede uporabe kod Reutersovih finančnih instrumentov (v nadaljevanju: kode RIC). RIC so kratke, alfanumerične kode, ki jih je oblikovala družba TR za identifikacijo vrednostnih papirjev in mesta trgovanja z njimi.

4 Družba TR svojim strankam prepoveduje uporabo kod RIC za priklic podatkov iz konsolidiranih prenosov podatkov v realnem času, ki jih zagotavljajo drugi ponudniki, ter preprečuje tretjim osebam in konkurenčnim ponudnikom, da bi ustvarili in vzdrževali tabele preslikav, ki bi vključevale kode RIC, s čimer bi omogočili povezljivost sistemov njenih strank s konsolidiranimi prenosi podatkov v realnem času, ki jih zagotavljajo drugi ponudniki. Komisija je v predhodni oceni sprejela sklep, da te prakse postavljajo znatne ovire pri menjavi ponudnikov prenosov podatkov in pomenijo zlorabo prevladujočega položaja v skladu s členom 102 PDEU in členom 54 Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (EGP).

5 Družba TR je 8. novembra 2011 na podlagi člena 9(1) Uredbe št. 1/2003 Komisiji predložila predlog zavez za odpravo pomislekov, ki jih je Komisija navedla v predhodni oceni.

6 Družba TR je v tem predlogu zavez med drugim predlagala:

— da se njenim strankam dovoli sklenitev razširjene licenčne pogodbe za kode RIC (v nadaljevanju: ERL). ERL stranki omogoča, da ob plačilu mesečne licenčnine uporablja kode RIC za iskanje podatkov v konsolidiranih prenosih podatkov v realnem času, ki jih zagotavljajo konkurenčni ponudniki, in tako zamenja eno ali več njihovih aplikacij;

— da se zagotavljajo informacije, ki jih njene stranke potrebujejo za pripravo preslikav med kodami RIC in simbologijo konkurenčnih ponudnikov, da bi lahko zamenjale ponudnika.

7 Komisija je 14. decembra 2011 v *Uradnem listu Evropske unije* objavila obvestilo v skladu s členom 27(4) Uredbe (ES) št. 1/2003, v katerem povzema zadevo in zaveze ter poziva tretje zainteresirane osebe k predložitvi svojih pripomb na predlog družbe TR.

8 Komisija je 7. marca 2012 družbi TR posredovala pripombe, ki jih je od tretjih zainteresiranih oseb prejela po obvestilu o preizkusu trga.

9 V odgovor na prejete pripombe je družba TR 27. junija 2012 predložila spremenjen predlog zavez. Glavne spremembe so bile:

— licenčnina za ERL je bila znižana;

— struktura licenčnine za ERL ni bila več vezana na morebitne obstoječe popuste za konsolidirani prenos podatkov v realnem času, ki ga zagotavlja družba TR poleg tega je bila poenostavljena in bolj pregledna;

— stranke, ki dejansko opravljajo poslovno dejavnost v Evropskem gospodarskem prostoru (EGP), lahko ERL uporabljajo po vsem svetu;

— ERL je zajemala kode RIC za finančne instrumente, s katerimi se trguje zunaj organiziranega trga, s podatki iz enega samega vira, za katere mora zadevni ponudnik podatkov dati soglasje (razen če je družba TR ob menjavi ponudnika edini ponudnik podatkov o takih instrumentih);

— ERL je zajemala uporabniške vmesnike za strežniške aplikacije (brez dodatnih stroškov);

— po prvotnem petletnem obdobju, v katerem naj bi bilo mogoče skleniti naročnino na ERL, je lahko stranka za simbolično ceno podaljšala to naročnino za nadaljnji dve leti;

— ponujanje dodatne ločene licence, ki je v obravnavanem primeru namenjena tretjim razvijalcem (v nadaljevanju: TPDL), da se tem omogoči razvoj tabel preslikav, ki strankam družbe TR omogočajo preprosto zamenjavo ponudnika.

10 Komisija je 12. julija 2012 izvedla drugo preiskavo udeležencev trga in objavila spremenjene zaveze v skladu s členom 27(4) Uredbe št. 1/2003.

11 Komisija je 25. septembra 2012 družbi TR posredovala pripombe, ki jih je od tretjih zainteresiranih oseb prejela po drugem obvestilu o preizkusu trga.

12 Družba TR je 7. novembra 2012 predložila tretjo različico zavez (v nadaljnjem besedilu: končne zaveze), ki vsebujejo te določbe:

— določba iz podnaslova 7.1 končnih zavez vsebuje spremenjeno opredelitev izraza „tretji razvijalec“, v skladu s katero tretji razvijalci z drugimi ponudniki pretoka konsolidiranih podatkov v realnem času sklepajo sporazume za razvoj tabel preslikav, ki strankam družbe TR omogočajo menjavo ponudnika;

— tretji razvijalci lahko tabele preslikav ne le „razvijejo“, ampak jih tudi „vzdržujejo“ (določba iz odstavka 1.8 TPDL);

— TPDL iz priloge h končnim zavezam ne vsebuje več določbe, navedene v odstavku 3.5 TPDL iz priloge k spremenjenim zavezam. Navedena določba je zajemala pravila, na podlagi katerih tretji razvijalec ni mogel „navesti, da bi bila uporaba upravičenih kod RIC za priklic podatkov tretjih praktična ali izvedljiva v vseh okoliščinah oziroma da ne bi mogla povzročiti problemov celovitosti podatkov ali drugih problemov delovanja“;

— določbe iz podnaslova 3.2.8 končnih zavez in iz odstavka 1.3, točka (c), TPDL tretjim razvijalcem in drugim ponudnikom pretoka konsolidiranih podatkov v realnem času dovoljujejo sodelovanje pri razvoju, vzdrževanju in trženju tabel preslikav;

— določba iz podnaslova 3.2.9 končnih zavez ter določbe iz odstavka 1.3, točka (d), in odstavka 1.4 TPDL izboljšujejo stopnjo informacij, ki jih lahko izmenjajo tretji razvijalci in drugi ponudniki pretoka konsolidiranih podatkov v realnem času. Iz tega izhaja, da tretji razvijalci drugim ponudnikom pretoka konsolidiranih podatkov v realnem času lahko dobavijo opisne referenčne podatke, ki se nanašajo na kode RIC (ne pa samih kod RIC), kadar tretji razvijalec ne uspe preslikati simbologije konkurenčnega ponudnika pretoka konsolidiranih podatkov v realnem času.

13 V prilogi V h končnim zavezam družbe TR je določeno tudi imenovanje neodvisnega skrbnika, zadolženega za njihovo nadzorovanje. Njegova naloga je, da nadzoruje spoštovanje teh zavez, da o tem redno pripravlja poročila za Komisijo, da tej glede na okoliščine primera predlaga ukrepe za zagotovitev spoštovanja navedenih zavez in da poroča o izidu postopka reševanja sporov iz priloge IV h končnim zavezam.

14 Komisija je menila, da so predlagane zaveze zadostne za odpravo njenih pomislekov glede konkurence. Na podlagi člena 9(1) Uredbe št. 1/2003 je zato 20. decembra 2012 sprejela Sklep v zvezi s postopkom na podlagi člena 102 PDEU in člena 54 Sporazuma EGP (Zadeva COMP/D2/39.654 – kode Reutersovih finančnih instrumentov (kode RIC)) (UL 2013, C 326, str. 4, v nadaljevanju: izpodbijani sklep), katerega povzetek je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije*, s čimer so zaveze, ki jih je predlagala družba TR, postale zavezujoče. Komisija v tem sklepu ugotavlja tudi, da ob upoštevanju zavez ni več razlogov za ukrepanje.

Postopek in predlogi strank

15 Tožeča stranka, družba Morningstar, Inc., je 4. februarja 2014 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo.

16 Komisija je 16. maja 2014 vložila odgovor na tožbo.

17 Replika je bila v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložena 5. avgusta 2014.

18 Splošno sodišče (osmi senat) je z ukrepom procesnega vodstva z dne 27. avgusta 2014 Komisijo pozvalo, naj predloži nezaupno različico predhodne ocene, ki jo je v okviru obravnavane zadeve izdelala na podlagi člena 9(1) Uredbe št. 1/2003. Komisija je to zahtevo izpolnila v za to določenem roku.

19 Duplika je v sodno tajništvo Splošnega sodišča prispela 16. oktobra 2014.

20 Predsednik osmega senata Splošnega sodišča je s sklepom z dne 21. oktobra 2014 ugodil predlogu družbe TR za intervencijo, vloženemu 22. maja 2014 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča.

21 Družba TR je intervencijsko vlogo vložila 2. januarja 2015.

22 Stališča glavnih strank o intervencijski vlogi družbe TR so v tajništvo Splošnega sodišča prispela v za to določenem roku.

23 Na predlog sodnika poročevalca je Splošno sodišče (osmi senat) odločilo, da začne ustni del postopka, in v okviru ukrepov procesnega vodstva iz člena 89(3)(d) svojega Poslovnika Komisijo pozvalo, naj predloži nezaupno različico odgovorov na preizkus, ki jih je prejela od udeležencev na trgu in ki so bili objavljeni v *Uradnem listu Evropske unije* 14. decembra 2011 in 12. julija 2012. Komisija je to zahtevo izpolnila v za to določenem roku.

24 Stranke so na obravnavi 3. marca 2016 podale ustne navedbe in odgovore na ustna vprašanja Splošnega sodišča.

25 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:

— ugotovi, da je tožba dopustna;

— razglasi izpodbijani sklep za ničen bodisi v delu, v katerem se nanaša na ponudnike pretoka konsolidiranih podatkov v realnem času, bodisi v delu, v katerem se nanaša nanjo;

— sprejme kateri koli drug ukrep, za katerega Splošno sodišče meni, da je primeren;

— Komisiji naloži plačilo stroškov.

26 Komisija in intervenientka Splošnemu sodišču predlagata, naj:

— tožbo zavrne;

— Komisiji naloži plačilo stroškov.

Dopustnost

27 Tožeča stranka trdi, da je njena tožba dopustna, ker se izpodbijani sklep nanjo nanaša neposredno in posamično v smislu člena 263, četrti odstavek, PDEU. Izpodbijani sklep, ki omejuje njeno možnost sklenitve pogodbe v zvezi s kodami RIC z družbo TR, naj bi se nanjo nanašal neposredno, ker ta sklep konkurenčne ponudnike pretoka konsolidiranih podatkov v realnem času izrecno izključuje iz kroga oseb, ki lahko pridobijo licence. Glede posamičnega nanašanja trdi, da je aktivno sodelovala v upravnem postopku, na podlagi katerega je bil sprejet izpodbijani sklep. Še več, spadala naj bi v zaprt in opredeljiv krog oseb, ki so sodelovale v upravnem postopku. Poleg tega izpodbijani sklep potrjuje poslovno ravnanje njenega glavnega konkurenta, kar naj bi vplivalo na njen položaj na upoštevnem trgu.

28 Komisija izpodbija trditve tožeče stranke in – ne da bi formalno uveljavljala ugovor nedopustnosti v smislu člena 130(1) Poslovnika – trdi, da je tožba nedopustna.

29 Spomniti je treba, da člen 263, četrti odstavek, PDEU dopušča osebam, na katere akt ni naslovljen, da zoper ta akt vložijo tožbo za razglasitev ničnosti, če se ta akt nanje posamično in neposredno nanaša.

30 V skladu s sodno prakso se vprašanje procesnega upravičenja tožeče stranke presoja glede na učinke izpodbijanega akta na njen pravni položaj, tako da se mora akt na navedeno stranko nanašati, po eni strani, neposredno, pri čemer neposredno nanašanje zahteva, da ima zadevni ukrep neposredne učinke na njen pravni položaj in da naslovnikom, ki so zadolženi za njegovo izvedbo, ne dopušča nobene diskrecijske pravice, saj je ta izvedba samodejna in temelji izključno na ureditvi Evropske unije, brez uporabe drugih vmesnih pravil (sodbi z dne 5. maja 1998, Glencore Grain/Komisija, C-404/96 P, EU:C:1998:196, točka 42, in z dne 24. marca 1994, Air France/Komisija, T-3/93, EU:T:1994:36, točka 80), in po drugi strani, posamično, tako da na tožečo stranko vpliva zaradi njenih posebnih lastnosti ali zaradi dejanskega položaja, ki jo razlikuje od vseh drugih oseb in jo torej individualizira podobno, kot bi bil individualiziran naslovnik sklepa (glej v tem smislu sodbo z dne 15. julija 1963, Plaumann/Komisija, 25/62, EU:C:1963:17, str. 223).

31 V obravnavanem primeru izpodbijani sklep v skladu s členom 9(1) Uredbe št. 1/2003 spremeni končne zaveze družbe TR z dne 7. novembra 2012 v zavezujoče. Komisija je namreč preučila učinke omejitev, ki jih je v zvezi s kodami RIC določila družba TR, pri čemer je ugotovila, da so navedene omejitve škodile konkurenci, ker so strankam družbe TR onemogočale menjavo ponudnika in tako zmanjšale možnost konkurentov, da vstopijo na trg ali postanejo konkurenčni na podlagi kvalitete svojih storitev. Končne zaveze, s katerimi naj bi se strankam družbe TR olajšala menjava v korist ponudnikov pretoka

konsolidiranih podatkov v realnem času, izrecno izključujejo možnost, da bi konkurenčni ponudniki lahko sklenili pogodbo za ERL in pogodbo za TPDL. Izpodbijani sklep ima, ker omejuje možnost tožeče stranke, da sklene taki pogodbi, neposredni učinek na njen pravni položaj.

32 Glede vprašanja, ali sklep tožečo stranko posamično zadeva, je treba poudariti, da je ta v dopisih z dne 5. in 16. junija 2010 predlagala sestanke s Komisijo. Po teh predlogih je bil 27. julija 2010 organiziran prvi sestanek. Nato so bili v letih od 2010 do 2012 tako na podlagi predloga Komisije kot na podlagi predloga tožeče stranke opravljeni drugi sestanki in telefonski pogovori. Poleg tega je tožeča stranka po predlogu Komisije 18. aprila 2012 predložila nezaupno različico zapisnika zadevnih telefonskih pogovorov in sestankov. Tožeča stranka se je tudi odzvala in v telefonskih pogovorih, na sestankih, v dopisih in odgovorih na zahteve Komisije po informacijah predložila stališča glede zavez, ki jih je predlagala družba TR.

33 Dalje, čeprav ime tožeče stranke v izpodbijanem sklepu ni izrecno navedeno, je iz upravnega postopka, na podlagi katerega je bil ta sklep sprejet, razvidno, da je Komisija upoštevala stališča tožeče stranke.

34 Ugotoviti je treba, da je tožeča stranka aktivno sodelovala v postopku, ne zgolj na lastno pobudo, ampak tudi na pobudo Komisije, ki jo je med drugim pozvala, naj predloži svoja stališča o različnih vidikih trga in predlaganih zavezah, in to zunaj okvira preizkusov trga na podlagi člena 27(4) Uredbe št. 1/2003, pri katerih je tožeča stranka prav tako sodelovala. Iz tega sledi, da je tožeča stranka v postopku aktivno sodelovala. Čeprav sama udeležba v postopku nedvomno ne zadostuje za ugotovitev, da izpodbijani sklep tožečo stranko posamično zadeva, pa kljub temu upravni postopek pomeni element, ki ga sodna praksa na področju konkurence, vključno s podrobnejšim področjem zavez, ponujenih na podlagi člena 9 Uredbe št. 1/2003, poleg drugih posebnih okoliščin upošteva pri ugotavljanju dopustnosti tožbe (glej v tem smislu in po analogiji sodbe z dne 28. januarja 1986, Cofaz in drugi/Komisija, 169/84, EU:C:1986:42, točki 24 in 25; z dne 31. marca 1998, Francija in drugi/Komisija, imenovana „Kali & Salz“, C-68/94 in C-30/95, EU:C:1998:148, točke od 54 do 56, in z dne 3. aprila 2003, BaByliss/Komisija, T-114/02, EU:T:2003:100, točka 95).

35 V zvezi s tem ima taka posebna okoliščina v obravnavanem primeru vpliv na položaj tožeče stranke na zadevnem trgu. Iz spisa Splošnega sodišča je namreč razvidno, da tožeča stranka tako kot družba TR deluje na trgu pretoka konsolidiranih podatkov v realnem času, za katerega je značilno, da zajema omejeno število konkurentov, in na katerem ima družba TR prevladujoč položaj. Iz tega je mogoče sklepati, da omejevalni ukrepi družbe TR kot prevladujočega podjetja, kot so ti, ki so predmet predhodne ocene Komisije, lahko občutno negativno vplivajo na dejavnost tožeče stranke.

36 Iz navedenega izhaja, da sklep tožečo stranko tudi posamično zadeva. Tožba je zato dopustna.

Vsebinska presoja

37 Tožeča stranka v utemeljitev tožbe navaja štiri tožbene razloge:

— prvi tožbeni razlog: očitna napaka pri presoji, ker je Komisija sprejela zaveze, ki niso odpravile pomislekov glede konkurence, o katerih je v svoji predhodni oceni obvestila družbo TR;

— drugi tožbeni razlog: kršitev člena 9(1) Uredbe št. 1/2003, ker je Komisija s tem, da je sprejela zaveze, ki niso odpravile pomislekov glede konkurence, prekoračila pristojnosti, ki so ji podeljene na podlagi navedenega člena, in torej ravnala *ultra vires*;

— tretji tožbeni razlog: kršitev načela sorazmernosti;

— četrti tožbeni razlog: kršitev obveznosti obrazložitve, ker Komisija ni navedla, zakaj končne zaveze odpravljajo izražene pomisleke glede konkurence.

38 Najprej je treba poudariti, da je iz člena 9 Uredbe št. 1/2003 razvidno, da lahko Komisija, kadar namerava sprejeti sklep, s katerim zahteva prenehanje kršitve, zaveze, ki jih ponudijo zadevna podjetja, spremeni v zavezujoče, če te zaveze lahko odpravijo pomisleke v zvezi s konkurenco, ki jih je opredelila v svoji predhodni oceni.

39 Mehanizem, ki ga uvaja člen 9 Uredbe št. 1/2003, je namenjen zagotavljanju učinkovite uporabe pravil o konkurenci, ki veljajo v Uniji, s sprejemanjem sklepov, s katerimi postanejo zaveze, ki jih predlagajo stranke in so po mnenju Komisije primerne, zavezujoče, da bi se hitreje odpravile težave v zvezi s konkurenco, ki jih je ugotovila Komisija, namesto da bi se uradno ugotovila kršitev. Natančneje, člen 9 navedene uredbe temelji na razlogih ekonomičnosti postopka in podjetjem omogoča popolno sodelovanje v postopku, tako da predlagajo rešitve, ki se jim zdijo najprimernejše in ustrezne za odpravo navedenih pomislekov Komisije (sodba z dne 29. junija 2010, Komisija/Alrosa, C-441/07, EU:C:2010:377, točka 35).

40 V teh okoliščinah ima Komisija pri sprejetju ali zavrnitvi zavez široko diskrecijsko pravico (sodba z dne 29. junija 2010, Komisija/Alrosa, C-441/07, EU:C:2010:377, točka 94).

41 Poleg tega je treba spomniti, da ima Komisija, kadar se od nje zahteva, da izvede analizo, pri kateri mora upoštevati številne prospektivne ekonomske dejavnike, kot je analiza za oceno ustreznosti zavez, ki jih ponudi zadevno podjetje, tudi diskrecijsko pravico, ki jo mora Splošno sodišče upoštevati pri izvajanju nadzora. Iz tega izhaja, da sodišče Unije v okviru omejenega nadzora, ki ga opravi nad takimi zapletenimi gospodarskimi položaji, presoje Komisije ne more nadomestiti s svojo presojo (sodbi z dne 29. junija 2010, Komisija/Alrosa, C-441/07, EU:C:2010:377, točka 67, in z dne 11. septembra 2014, CB/Komisija, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, točka 46).

42 Vendar kot je Sodišče večkrat poudarilo v okviru področij, pri katerih je potrebna zapletena presoja, kot je konkurenčno pravo, diskrecijska pravica Komisije ne pomeni, da mora sodišče Unije opustiti nadzor nad razlago, ki jo v zvezi z gospodarskimi podatki poda ta institucija (sodbe z dne 15. februarja 2005, Komisija/Tetra Laval, C-12/03 P, EU:C:2005:87, točka 39; z dne 10. julija 2008, Bertelsmann in Sony Corporation of America/Impala, C-413/06 P, EU:C:2008:392, točka 145, in z dne 11. septembra 2014, CB/Komisija, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, točka 46). V skladu z načeli, ki izhajajo iz te sodne prakse, mora sodišče Unije med drugim preveriti ne le vsebinsko pravilnost navedenih dokazov, njihovo zanesljivost in doslednost, ampak tudi, ali ti dokazi vsebujejo vse upoštevne podatke, ki jih je treba upoštevati pri presoji zapletenega položaja, in ali lahko utemeljijo iz njih izvedene sklepe (glej sodbe z dne 11. septembra 2014, CB/Komisija, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, točka 46 in navedena sodna praksa; z dne 11. decembra 2013, Cisco Systems in Messagenet/Komisija, T-79/12, EU:T:2013:635, točka 50 in navedena sodna praksa, in z dne 13. maja 2015, Niki Luftfahrt/Komisija, T-162/10, EU:T:2015:283, točka 86 in navedena sodna praksa).

43 Iz sodne prakse je razvidno tudi, da čeprav morajo biti sklepi, sprejeti na podlagi členov 7 in 9 Uredbe št. 1/2003, v skladu z načelom sorazmernosti, je uporaba tega načela vseeno različna glede na vsako od teh določb.

44 Cilj teh določb je dejansko različen. Namen člena 9 Uredbe št. 1/2003 je odprava pomislekov, ki jih je Komisija navedla v predhodni oceni, namen člena 7 te uredbe pa je odprava ugotovljene kršitve (sodba z dne 29. junija 2010, Komisija/Alrosa, C-441/07, EU:C:2010:377, točka 46).

45 Glede sorazmernosti zavez iz navedenega izhaja, da je bistvo preizkusa, ki ga mora Komisija opraviti v okviru postopka na podlagi člena 9 Uredbe št. 1/2003, ugotoviti, ali so zaveze „zadostne“ in lahko „ustrezno“ odpravijo njene pomisleke, pri čemer mora upoštevati okoliščine primera, in sicer težo pomislekov, njihov obseg in interese tretjih oseb (sodba z dne 29. junija 2010, Komisija/Alrosa, C-441/07, EU:C:2010:377, točki 41 in 61).

46 Iz navedenega izhaja, da je nadzor sodišča Unije omejen na preverjanje, ali je bila presoja Komisije očitno napačna, pri čemer se uporabijo načela, navedena zgoraj v točkah od 40 do 45.

Prvi tožbeni razlog: očitna napaka pri presoji

47 Tožeča stranka v okviru prvega tožbenega razloga trdi, da učinek končnih zavez ni niti prenehanje ali občutna omejitev ugotovljene zlorabe niti odprava izraženih pomislekov. Tožeča stranka torej meni, da gre pri izpodbijanem sklepu za očitno napako pri presoji.

48 Tožeča stranka opozarja, da tako opredelitev „upravičene stranke“ kot opredelitev „tretjih razvijalcev“, navedeni v ERL in TPDL, izključujeta konkurenčne ponudnike. Poleg tega v skladu z zavezami ponudniki pretoka konsolidiranih podatkov v realnem času ne morejo sami obdelati kod RIC za račun upravičenega imetnika licence. Družbe, ki imajo tako kot tožeča stranka potrebno sposobnost, znanje in spodbudo za ponujanje konkurenčnih storitev, naj bi bile tako od takega ponujanja neposredno odvrnjene. Glede pogojev zadevne licenčne pogodbe naj bi bila predvidena zgolj dodelitev licence strankam, ki kode RIC lahko uporabijo za to, da same ali s posredovanjem tretjih razvijalcev razvijejo metode za oblikovanje storitev, ki lahko postanejo konkurenčne storitvam, ki jih ponuja družba TR.

49 V zvezi s tem tožeča stranka meni, prvič, da ponudniki pretoka konsolidiranih podatkov v realnem času strankam družbe TR ne morejo zagotoviti učinkovite storitve menjave ponudnika, saj ne morejo ponuditi povsem enotne konkurenčne ponudbe, ker so izključeni iz pogojev za licenci ERL in TPDL. Drugič, možnost, da tretji razvijalci razvijejo tabele preslikav, naj bi bila teoretična in zelo majhna. Tretjič, celotno breme in stroške menjave ponudnika naj bi nosile stranke družbe TR, kljub temu da naj bi bilo očitno malo verjetno, da bi zamenjale ponudnika zaradi stroška in zapletenosti take menjave, prilagoditvenih del na njihovih sistemih in dodatnih pogajanj s tretjimi, ki bi bila potrebna v zvezi s tem, narave trga pretoka konsolidiranih podatkov v realnem času in stroškov ter zapletenosti uporabe tabel preslikav tretjih. Četrtič, stranke družbe TR naj ne bi mogle delati z orodjem za pretvorbo, ki ga razvije tretji, in ne konkurenčni ponudnik, saj mora biti stopnja hitrosti in zanesljivosti teh orodij visoka. Vključitev tretjega naj bi tako pomenila tveganje za popolnost in natančnost preslikav kod. Poleg tega naj bi bilo morebitno sodelovanje s tretjimi razvijalci pri izdelavi tabel preslikav neučinkovito zaradi nemožnosti izmenjave informacij, zahtevanih v zvezi s kodami RIC. Petič, razlog, da ponudniki pretoka konsolidiranih podatkov v realnem času ne morejo ponuditi enakovredne storitve, je tudi to, da so „verižne kode RIC“ (metoda, s katero se do skupine instrumentov dostopi z eno samo identifikacijo) izključene iz licenc, ki jih ponuja družba TR, banke in finančne institucije pa potrebujejo dostop do verižnih kod RIC, saj gre za bistven način dostopa do podatkov. Ker so v skladu z zavezami dostopni le najosnovnejši podatki, naj drugi ponudniki ne bi mogli ponovno izdelati teh verig ali jih preslikati, ne da bi dostopili do vhodnih podatkov. Nazadnje, tožeča stranka poudarja, da v skladu z njenimi informacijami nobena stranka družbe TR ni uporabila storitev konkurenčnega ponudnika pretoka konsolidiranih podatkov v realnem času. Če bi se za pridobitev in uporabo licenc zanimalo veliko družb, bi o tem na trgu obstajali dokazi. Vendar tožeča stranka meni, da to ni tako, pri čemer ponovno in kot je že bilo navedeno v upravnem postopku, navaja, da je verjetnost takih prehodov na drugega ponudnika zelo majhna.

50 Komisija trdi, prvič, da ERL, ki strankam družbe TR omogoča, da kode RIC uporabijo za iskanje podatkov v pretoku podatkov drugih ponudnikov, ne da bi jim bilo treba ponovno napisati njihove aplikacije, zadostuje za odpravo pomislekov glede omejitev, ki se nanašajo na uporabo kod RIC pri menjavi ponudnika. Drugič, trdi, da tudi TPDL, ki tretjim razvijalcem omogoča, da razvijejo in vzdržujejo tabele preslikav med kodami RIC in sistemi za kodiranje drugih ponudnikov, zadostuje za odpravo pomislekov glede omejitev, ki se nanašajo na uporabo kod RIC za razvoj takih tabel. Komisija za ponazoritev poudarja različne določbe in pogoje, vsebovane v ERL in TPDL, namen katerih je olajšanje menjave ponudnika. V teh okoliščinah navaja, da se ERL upravičeni stranki dodeli na svetovni ravni, če ta v EGP opravlja dejansko gospodarsko dejavnost, da se ERL dodeli trajno, če je upravičena stranka za ERL zaprosila v petih letih po datumu uvedbe, da bo upravičena stranka lahko kadar koli

zvišala ali znižala število upravičenih kod RIC glede na potrebe svoje gospodarske dejavnosti ter da bo družba TR upravičeni stranki zagotavljala redne posodobitve upravičenih kod RIC in informacije za preslikavo simbologije, potrebne za edinstveno identifikacijo podatkov o trgu v realnem času.

51 Nazadnje, Komisija trdi, da nobena izmed trditev tožeče stranke ne spreminja ugotovitve, da končne zaveze zadoščajo za odpravo pomislekov.

52 V zvezi s tem navaja, da lahko konkurent sklene partnerstvo s tretjim razvijalcem, da bi strankam družbe TR ponudil individualno in povsem enotno storitev menjave ponudnika, da je, ker je na splošno informacijska arhitektura vsake stranke družbe TR specifična, neizogibno, da bo morala vsaka stranka izvesti prilagoditvena dela in torej nositi nekatere stroške, če se odloči zamenjati ponudnika pretoka konsolidiranih podatkov v realnem času, da so glavne stranke družbe TR globalne finančne ustanove, ki lahko uporabijo svoje strokovno znanje in finančna sredstva, potrebna za menjavo ponudnika, če menijo, da je to v njihovem poslovnem interesu, da se s sodelovanjem med ponudniki pretoka konsolidiranih podatkov v realnem času in tretjimi razvijalci lahko omogoči koriščenje ekonomije obsega, da ni nobenega razloga, da tabele preslikav, ki jih razvijejo tretji razvijalci, ne bi bile zanesljive ali bi bile počasnejše od uporabe storitve družbe TR, ter da so trditve, ki se nanašajo na verižne kode RIC, prvič navedene v repliki in da ne temeljijo na pravnih ali dejanskih elementih, navedenih v upravnem postopku in postopku pred Splošnim sodiščem, zaradi česar jih je torej treba zavrniti kot nedopustne, pri čemer so vsekakor tudi neutemeljene. Nazadnje, Komisija opozarja, da ker sta bili ERL in TPLD uvedeni šele 20. junija 2013 in ker je menjava ponudnika zapleten in dolg postopek, ni presenetljivo, da v obdobju od uvedbe teh licenčnih pogodb do vložitve tožbe taka menjava še ni bila izvedena.

53 Najprej, glede dopustnosti trditve, ki se nanaša na verižne kode RIC, in trditve, ki se nanaša na omejitve pri opisnih podatkih, ponujenih za vsako kodo RIC, je treba spomniti, da iz člena 44(1)(c) v povezavi s členom 48(2) Poslovnika Splošnega sodišča z dne 2. maja 1991 izhaja, da mora tožba vsebovati predmet spora in povzetek navedenih tožbenih razlogov ter da navajanje novih tožbenih razlogov med postopkom ni dovoljeno, razen če ti izhajajo iz pravnih in dejanskih okoliščin, ki so se pojavile med postopkom.

54 Vendar je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso razlog ali trditev, ki pomeni razširitev razloga, ki je bil neposredno ali posredno naveden že v vlogi, s katero se je postopek začel, in je z njim tesno povezan, razglasiti za dopustna (sodbi z dne 19. septembra 2000, Dürbeck/Komisija, T-252/97, EU:T:2000:210, točka 39, in z dne 30. septembra 2003, Cableuropa in drugi/Komisija, T-346/02 in T-347/02, EU:T:2003:256, točka 111).

55 V obravnavanem primeru je treba ugotoviti, da ta razlog v nasprotju s tem, kar trdi Komisija, pomeni razširitev prvega tožbenega razloga, kot je naveden v tožbi, s katerim se zatrjuje očitna napaka pri presoji končnih zavez. V zvezi s tem je treba poudariti, da tožba vsebuje dolgo pojasnjevanje neustreznosti končnih zavez. Trditev, navedena v repliki, s katero se izpodbija zadostnost končnih zavez za odpravo pomislekov Komisije zaradi pomanjkljivosti navedenih zavez, kot je ta, ki se nanaša na neobstoj pravil za verižne kode RIC, je zato dopustna.

56 Dalje, glede vsebinske presoje prvega tožbenega razloga je – kot je že bilo navedeno v točki 41 zgoraj – vloga Splošnega sodišča ob upoštevanju diskrecijske pravice, ki jo ima Komisija pri preverjanju ustreznosti predlaganih zavez, omejena na preverjanje, ali je Komisija storila očitno napako pri presoji. Natančneje, v okviru tega sodnega nadzora gre za ugotavljanje, ali obstaja ravnovesje med pomisleki, ki jih je v predhodni oceni navedla Komisija, in zavezami, ki jih je predlagala družba TR in v zvezi s katerimi je treba opozoriti, da morajo te pomisleke zadostno odpraviti.

57 Poleg tega je treba nadzor zakonitosti sklepa, s katerim zaveze postanejo zavezujoče, opraviti na podlagi pomislekov Komisije, ne pa na podlagi zahtev, ki jih glede vsebine zavez izrazijo konkurenti.

58 Merilo, primerno glede na pomisleke Komisije, kot so bili navedeni v njeni predhodni oceni, je torej, ali so zaveze zadostne za ustrezno odpravo navedenih pomislekov, namen katerih – v obravnavanem primeru – je, da se strankam olajša menjava ponudnika.

59 Dalje, to, da bi navedeni pomisleki lahko zajemali vključitev konkurentov družbe TR v licenčne pogoje, kot predlaga tožeča stranka, samo po sebi ni dokaz, da izpodbijani sklep vsebuje očitno napako pri presoji, pri čemer okoliščina, da bi bilo mogoče sprejeti tudi druge zaveze, celo če bi bile te ugodnejše za konkurenco, ne more pripeljati do razglasitve ničnosti navedenega sklepa, če je Komisija lahko razumno sklepala, da so zaveze, vsebovane v njem, omogočale odpravo pomislekov, navedenih v predhodni oceni.

60 Spomniti je treba, da izpodbijani sklep potrjuje vrsto zavez, ki jih je predlagala družba TR, ravnanje katere je zbujalo pomisleke glede konkurence, in da tožeča stranka v bistvu meni, da je Komisija s tem, da je zaveze, ki naj navedenih pomislekov ne bi odpravljale zadostno, spremenila v zavezujoče, storila očitno napako pri presoji.

61 Trditev tožeče stranke, da konkurenti ne morejo zagotoviti učinkovite storitve menjave ponudnika, ker zaradi izključitve iz pogojev zadevnih licenčnih pogodb ne morejo ponuditi povsem enotne storitve, je treba zavrniti.

62 Poudariti je namreč treba, da se pomisleki Komisije nanašajo na omejitve, naložene strankam družbe TR, in na onemogočenje tretjim, da izvedejo preslikavo med različnimi kodami, kar pomeni velike ovire pri menjavi ponudnika. Zaveze, ki jih je sprejela Komisija, se torej v bistvenem nanašajo na možnost, dano strankam, da te zamenjajo ponudnika bodisi same bodisi v sodelovanju s tretjimi razvijalci. Komisija v tem smislu meni, da je pomisleke glede konkurence mogoče odpraviti s tem, da se od družbe TR zahtevajo rešitve, ki se ne nanašajo na konkurente, ampak na njene stranke in tretje osebe. Ta ugotovitev, v skladu s katero se zaveze nanašajo predvsem na stranke in tretje razvijalce, je podprta z možnostmi, danimi tretjim razvijalcem, da sodelujejo in si medsebojno pomagajo pri izdelavi tabel preiskav prek licenc, ki jih ponuja družba TR. Stranke družbe TR se lahko odločijo za sodelovanje s tretjimi razvijalci, ki so sklenili partnerstvo s konkurenčnimi ponudniki, pri čemer navedeno partnerstvo zajema sodelovanje pri pripravi, izvedbi, vzdrževanju, trženju in servisiranju tabel preslikav. Stranke družbe TR imajo torej v zvezi z menjavo ponudnika na voljo različne možnosti, ki so glede na njihovo infrastrukturo bodisi interne bodisi eksterne.

63 Komisija je torej s tem, da je sprejela navedene zaveze, menila, da za odpravo pomislekov, ki jih je navedla, konkurentov družbe TR ni bilo treba vključiti v licenčne pogoje. Kot je razvidno iz izpodbijanega sklepa, je Komisija menila tudi, da bi se z dodelitvijo dostopa do kod RIC konkurentom družbe TR preseglo to, kar je bilo nujno za odpravo pomislekov glede konkurence. Glede na ugotovitve Splošnega sodišča, navedene zgoraj v točki 62, Komisija v zvezi s tem ni storila očitne napake pri presoji.

64 Tudi trditve, da je verjetnost, da tretji razvijalec izdela tabele preslikav, majhna in teoretična, ker tožeča stranka meni, da tabele preslikav, ki bi jih razvili tretji, ne bi bile dovolj zanesljive in hitre, je treba zavrniti.

65 Čeprav ni treba ponoviti različnih možnosti, ki jih imajo tretji razvijalci pri pripravi tabel preslikav in ki večajo možnost take izdelave, je treba navesti, da tožeča stranka glede domnevne nezadostne zanesljivosti in hitrosti teh tabel ne navaja konkretnih dokazov v podporo tem trditvam. Te trditve je že zato mogoče zavrniti.

66 Poleg tega, če stranka zahteva jamstvo glede zanesljivosti, se lahko tretji razvijalec in konkurenčni ponudnik sporazumeta, da tej stranki zagotovita to jamstvo, saj ta možnost v skladu z določbo iz odstavka 1.3(c)(iii) TPDL z zavezami ni bila izključena. Morebitne skrbi stranke je torej vsekakor mogoče odpraviti, tako da bo glede nameravane menjave ponudnika opogumljena. Dalje, stranke

družbe TR se poleg tega, da lahko sklenejo ERL za menjavo ponudnika pretoka konsolidiranih podatkov v realnem času za vse svoje aplikacije, lahko odločijo, da koristijo vsaj dvanajstmesečno obdobje delne menjave. Stranka s tako delno menjavo lahko preizkusi zanesljivost konkurenčnega vira podatkov, tako da vzporedno uporablja aplikacije, ki uporabljajo vir podatkov družbe TR, in druge aplikacije, ki uporabljajo konkurenčni vir podatkov, s čimer se stranki olajša menjava ponudnika.

67 Prav tako ni mogoče sprejeti trditve, da celotne stroške menjave nosijo stranke družbe TR. Spomniti je treba, da so se pomisleki Komisije nanašali predvsem na omejitve, ki so bile določene za stranke družbe TR pri uporabi kod RIC. Navedene omejitve so jim prepovedovale, da s kodo RIC prikličejo podatke v pretoku podatkov konkurentov, in to tudi z uporabo tabel preslikav. Ker so kode RIC integrirane v informacijske aplikacije strank, bi bilo za menjavo ponudnika, kadar jo navedene stranke želijo, potrebno te aplikacije ponovno napisati, s čimer bi ta menjava ponudnika zaradi omejitev, ki jih je določala družba TR, *de facto* zahtevala spremembo sistema simbolov, ki se uporablja. Stranke ocenjujejo, da je ta postopek spremembe aplikacij dolg in drag. Iz preizkusa trga, ki ga je izvedla Komisija in katerega ugotovitve so bile vključene v predhodno oceno, je namreč razvidno, da bi bistven del stroškov pomenila pretvorba kod. Te stroške je včasih težko opredeliti, med drugim zato, ker je informacijska arhitektura vsake stranke specifična. Vendar je Komisija v predhodni oceni navedla, da so stranke, ki so izvedle poglobljeno oceno stroškov menjave, menile, da so ti stroški odvračalni in da stranke lahko odvrnejo od menjave ponudnika. Družba TR je torej kot odgovor na te pomisleke strankam in tretjim ponudnikom ponudila možnost, da pripravijo tabele preslikav med kodami RIC in sistemom simbolov, ki ga uporablja nov ponudnik, tako da sprememba aplikacij ne bo več potrebna. Za stranke družbe TR te zaveze torej pomenijo dejansko izboljšanje položaja, saj se, ker bistvena sprememba informacijskih aplikacij pri menjavi ponudnika ni več potrebna, več ne srečujejo z odvračalnimi stroški. Čeprav tudi to, da mora stranka interno ali prek tretjih razvijalcev preskrbeti tabelo preslikav, povzroča stroške, je treba opozoriti, da cilj zavez ni popolna odprava stroškov, ampak z zmernimi stroški omogočiti dostopnejšo menjavo ponudnika.

68 Ugotoviti je treba tudi, da sprememba informacijskih sistemov in aplikacij vsekakor lahko povzroči stroške, ki jih bodo morale nositi stranke, zlasti glede na lastnosti informacijske arhitekture vsake od njih. Poleg tega so navedene stranke na splošno globalne institucije in podjetja, ki imajo finančna sredstva za kritje takih stroškov.

69 Po vzoru Komisije je treba ugotoviti tudi, da se s sodelovanjem med ponudniki pretoka konsolidiranih podatkov v realnem času in tretjimi razvijalci lahko ustvari ekonomija obsega. Ekonomija obsega lahko zniža stroške menjave ponudnika, kar stranke, vključno z manjšimi strankami, lahko spodbudi k taki menjavi.

70 Nazadnje, tudi trditve, ki se nanašajo na neobstoj podatkov v zvezi z verižnimi kodami RIC in na omejitev opisnih podatkov, dobavljenih za vsako kodo RIC, zaradi katerih naj konkurenčni ponudniki ne bi mogli ponuditi enakovredne storitve, niso utemeljene. Prvič, v zvezi s tem je treba navesti, da med upravnim postopkom niti tožeča stranka niti katera koli tretja oseba ni izrazila kakršnega koli pomisleka glede izključitve nekaterih verižnih kod RIC iz obsega licenc, ki jih je ponudila družba TR. Edine verižne kode RIC, glede katerih so bili med upravnim postopkom izraženi pomisleki, so bili namreč indeksi, pri čemer mora družba TR v skladu z določbo iz podnaslova 2.8 končnih zavez in določbo iz odstavka 1.6 ERL podatke o indeksih dobaviti. Drugič, iz spisa je razvidno, da podatki, ki jih dobavi družba TR, v nekaterih primerih ne vsebujejo oznake, ki jo dodeli borza, ker ta koda ob upoštevanju vira instrumenta ni edini način za njegovo zanesljivo identifikacijo. Relativno enostavne finančne instrumente, kot so vrednostni papirji, ki kotirajo na borzi, pa je mogoče identificirati bodisi na podlagi zadevne trgovalne platforme, valute in uradne kode bodisi na podlagi zadevne trgovalne platforme, valute in njihovega opisa. Družba TR mora te informacije v skladu z določbo iz podnaslova 2.12 končnih zavez dobaviti imetnikom ERL. Enako velja za kompleksnejše finančne instrumente, kot so finančni instrumenti, s katerimi se trguje zunaj organiziranega trga, za katere mora družba TR dobaviti oznako, ki jo določi borza, če je ta oznaka edini način, s katerim jih je mogoče edinstveno identificirati.

71 Dalje, ne glede na postopek reševanja sporov, omenjen zgoraj v točki 13, v okviru katerega ima določeno vlogo skrbnik, zadolžen za nadzor zavez, določba iz odstavka 6(f) priloge V h končnim zavezam izrecno določa, da navedeni skrbnik prispeva k reševanju vsakega spora v zvezi z zahtevami za podatke, ki se nanašajo na navzkrižne informacije, ki jih dobavi družba TR. Če je oznaka, ki jo dodeli borza, dejansko edini način za edinstveno identifikacijo vhodnih tržnih podatkov v realnem času, jo bo torej skrbnik, zadolžen za nadzor, posredoval družbi TR.

72 Iz tega sledi, da je treba na vprašanje, ali je bilo v izpodbijanem sklepu pravilno ocenjeno, da zaveze, ki jih je predlagala družba TR, lahko odpravijo pomisleke Komisije, odgovoriti pritrdilno. Trditev, da je bila s sprejetjem izpodbijanega sklepa storjena očitna napaka pri presoji, je treba torej zavrniti.

73 Poleg tega je treba glede trditve tožeče stranke, da do zdaj ni bila izvedena nobena menjava ponudnika, kar naj bi torej kazalo na to, da zaveze niso učinkovite, ugotoviti, da je preizkus Komisije tako kot v postopku nadzora koncentracij vezan na prihodnost. Naloga Komisije je izdati sklep, ki ima lastnosti napovedi in v okviru katerega ta oceni, kakšen bo trg v prihodnosti, ko se bodo zaveze izvajale. Kot je že bilo navedeno, Komisija pri svoji presoji, v skladu s katero končne zaveze lahko odpravijo izražene pomisleke, ni storila očitne napake. Ne glede na odgovor na vprašanje, ali so končne zaveze od tedaj dejansko vplivale na zadevni trg, ta odgovor ne more izpodbiti ugotovitve ob sprejetju izpodbijanega sklepa, da so te zaveze zadoščale za odpravo problemov konkurence, na katere je bilo opozorjeno.

74 V zvezi s tem je treba poudariti, da končne zaveze, kot so te, ki jih je sprejela Komisija, olajšajo menjavo ponudnika, če bi jo stranka družbe TR želela. Vendar to olajšanje ne pomeni, da bo stranka gotovo zamenjala ponudnika, če je na primer zadovoljna s storitvami in pogoji družbe TR.

75 Iz navedenega izhaja, da je treba prvi tožbeni razlog zavrniti.

Drugi tožbeni razlog: kršitev člena 9(1) Uredbe št. 1/2003

76 Tožeča stranka priznava, da člen 9 Uredbe št. 1/2003 Komisiji omogoča, da sprejme zaveze, kadar te omogočajo odpravo izraženih pomislekov. Vendar Komisija ne sme sprejeti zavez, ki očitno ne omogočajo odprave ali bistvene omejitve takih pomislekov. Komisija naj bi s sprejetjem zavez, ki izraženih pomislekov očitno ne odpravljajo, prekoračila pristojnosti, ki jih ima na podlagi člena 9 navedene uredbe, in naj bi torej ravnala *ultra vires*.

77 Komisija in intervenientka predlagata, naj se ta tožbeni razlog zavrne.

78 Kot je že bilo navedeno zgoraj v točki 40, ima Komisija pri presoji zavez široko diskrecijsko pravico. V okviru postopka, sproženega na podlagi člena 9 Uredbe št. 1/2003 Komisiji – kot je razvidno iz uvodne izjave 13 navedene uredbe – ni treba opredeliti in ugotoviti zadevne kršitve, tako da je njena vloga omejena na preizkus in morebitno sprejetje zavez, ki jih predlagajo zadevna podjetja, glede na težave, ki jih je opredelila v svoji predhodni oceni, in cilje, za katere si prizadeva. Komisija v okviru izvajanja svoje diskrecijske pravice sprejme zaveze po tem, ko preveri, ali te odpravljajo izražene pomisleke. V zvezi s tem je že bilo ugotovljeno, da Komisija pri presoji zadostnosti zadevnih zavez ni storila očitne napake pri presoji, tako da je treba trditev, da je s sprejetjem teh zavez prekoračila svojo pristojnost in zato ravnala *utra vires*, zavrniti. Na podlagi zavrnitve prvega tožbenega razloga je treba namreč zavrniti tudi drugi tožbeni razlog.

Tretji tožbeni razlog: kršitev načela sorazmernosti

79 Tožeča stranka trdi, da je z izpodbijanim sklepom kršeno načelo sorazmernosti, ker, prvič, je Komisija sprejela neprimerne zaveze in, drugič, Komisija ni upoštevala interesov tretjih oseb.

80 Tožeča stranka s sklicevanjem na sodbo z dne 11. julija 2007, Alrosa/Komisija (T-170/06, EU:T:2007:220), in sodbo z dne 29. junija 2010, izdano na podlagi pritožbe, Komisija/Alrosa (C-441/07, EU:C:2010:377), trdi, da obveznost spoštovanja načela sorazmernosti, kadar se Komisija odloči, da ponujene zaveze spremeni v zavezujoče na podlagi člena 9(1) Uredbe št. 1/2003, zahteva, da so ukrepi, ki jih sprejme, primerni in nujni za dosego zastavljenega cilja. Komisija naj bi torej to načelo kršila s sprejetjem neprimernih zavez.

81 Poleg tega naj bi bilo načelo sorazmernosti kršeno tudi, ker naj Komisija ne bi upoštevala predvidljive in predvidene neučinkovitosti zavez, kljub pomislekom, ki so jih izrazile tretje osebe, kot je že bilo pojasnjeno v okviru prvega tožbenega razloga.

82 Komisija in intervenientka predlagata, naj se ta tožbeni razlog zavrne.

83 Ugotoviti je treba, da iz odgovora na prva tožbena razloga izhaja, da je treba tudi tretji tožbeni razlog zavrniti.

84 Načelo sorazmernosti zahteva, da akti institucij Unije ne prestopijo meje tistega, kar je primerno in potrebno za uresničitev zastavljenega cilja, pri tem pa velja, da je treba, kadar je mogoče izbrati med več ponujenimi primernimi ukrepi, izbrati tistega, ki je najmanj omejujoč (sodbi z dne 17. maja 1984, Denkavit Nederland, 15/83, EU:C:1984:183, točka 25, in z dne 11. julija 1989, Schräder HS Kraftfutter, 265/87, EU:C:1989:303, točka 21).

85 Načelo sorazmernosti je kot splošno načelo prava Unije merilo za presojo zakonitosti vsakega ravnanja institucij Unije. Toda v okviru preizkusa ukrepov, ki jih sprejme Komisija, se vedno postavljata, prvič, vprašanje obsega in natančnih omejitev obveznosti, ki izvirajo iz spoštovanja tega načela, in drugič, vprašanje omejitev sodnega nadzora (glej v tem smislu sodbo z dne 29. junija 2010, Komisija/Alrosa, C-441/07, EU:C:2010:377, točki 36 in 37).

86 Kot je razvidno iz sodne prakse, navedene v prejšnji točki, Komisija namreč pri izvajanju načela sorazmernosti v okviru člena 9 Uredbe št. 1/2003 zgolj preveri, po eni strani, ali zadevne zaveze odpravljajo pomisleke, o katerih je obvestila zadevna podjetja, in po drugi strani, ali so ta podjetja ponudila manj omejevalne zaveze, ki prav tako ustrezno odpravljajo te pomisleke.

87 Sodni nadzor se prav tako nanaša le na vprašanje, ali je bila presoja Komisije očitno napačna.

88 Tako je bilo v okviru prvega tožbenega razloga že ugotovljeno, da Komisija s tem, da je štela, da končne zaveze, ki jih je predlagala družba TR, lahko odpravijo pomisleke, ki jih je navedla v predhodni oceni, ni storila očitne napake pri presoji.

89 Dalje, če podjetja na podlagi člena 9 Uredbe št. 1/2003 predlagajo zaveze, ki presegajo tisto, kar bi jim Komisija lahko naložila v sklepu, ki bi ga po temeljitem preizkusu sprejela v skladu s členom 7 te uredbe, Komisija take zaveze lahko sprejme in jih spremeni v zavezujoče. Ne more pa jih zahtevati na podlagi uporabe člena 9 Uredbe št. 1/2003.

90 Iz navedenega izhaja, da je treba tretji tožbeni razlog zavrniti.

Četrti tožbeni razlog: kršitev obveznosti obrazložitve

91 Tožeča stranka trdi, da v izpodbijanem sklepu ni pojasnjeno, na kakšen način končne zaveze ustrezno odpravljajo pomisleke glede konkurence, o katerih je bila družba TR obveščena v predhodni oceni, in sicer v delu, v katerem te zaveze ponudnikom pretoka konsolidiranih podatkov v realnem času ne omogočajo sklenitve pogodbe TPDL.

92 Tožeča stranka v zvezi s tem poudarja, da je med postopkom, v okviru katerega je bil sprejet izpodbijani sklep, Komisijo večkrat opozorila, da zaveze nikakor niso učinkovite, ker so konkurenti izključeni iz licenc, na katere se te zaveze nanašajo. Komisija je v podnaslovu 6.3 izpodbijanega sklepa navedla, da so bili tovrstni pomisleki navedeni, pri čemer pa naj ne bi pojasnila, zakaj te kritike niso bile upoštevane.

93 Komisija in intervenientka trditve tožeče stranke izpodbijata.

94 Ugotoviti je treba, da tožeča stranka meni, da ji obrazložitev izpodbijanega sklepa ne omogoča razumevanja razlogov, iz katerih je Komisija ugotovila, da izključitev konkurentov iz področja uporabe zavez ne povzroča dvoma o ustreznosti teh zavez.

95 V skladu z ustaljeno sodno prakso mora obrazložitev, ki se zahteva s členom 296 PDEU, jasno in nedvoumno izražati sklepanje institucije, ki je akt izdala, tako da se lahko zadevne osebe seznanijo z utemeljitvijo sprejetega ukrepa in da lahko pristojno sodišče opravi nadzor. Zahteva po obrazložitvi se presoja glede na okoliščine posameznega primera, zlasti glede na vsebino pravnega akta, vrsto navedenih razlogov in interes za pojasnila, ki bi ga lahko imel naslovnik ali druge osebe, na katere se pravni akt neposredno in posamično nanaša. V obrazložitvi ni treba podrobno navesti vseh upoštevnih dejanskih in pravnih elementov, ker je treba vprašanje, ali je obrazložitev posameznega akta v skladu z zahtevami iz člena 296 PDEU, presojati ne samo glede na njegovo besedilo, ampak tudi glede na kontekst in celoto pravnih pravil, ki urejajo zadevno področje (glej sodbi z dne 2. aprila 1998 Komisija/Sytraval in Brink's France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, točka 63 in navedena sodna praksa, in z dne 10. julija 2008, Bertelsmann in Sony Corporation of America/Impala, C-413/06 P, EU:C:2008:392, točki 166 in 178 in navedena sodna praksa).

96 Komisiji ni treba zavzeti stališča do vseh trditev, ki so jih pred njo navajale zadevne osebe, temveč zadošča, da navede dejstva in pravne ugotovitve, ki so bistveni za sistematiko sklepa. Zlasti ni dolžna zavzeti stališča do elementov, ki so očitno neumestni, brez pomena ali nedvomno postranski (sodbi z dne 15. junija 2005, Corsica Ferries France/Komisija, T-349/03, EU:T:2005:221, točka 64, in z dne 16. junija 2011, Air liquide/Komisija, T-185/06, EU:T:2011:275, točka 64).

97 Pri sklepih, s katerimi se zaveze, sprejete na podlagi člena 9 Uredbe št. 1/2003, spremenijo v zavezujoče, Komisija obveznost obrazložitve izpolni z navedbo pravnih in dejanskih elementov, na podlagi katerih je ugotovila, da ponujene zaveze ustrezno odpravljajo pomisleke glede konkurence, ki jih je opredelila, tako da ji ni več treba ukrepati.

98 V obravnavanem primeru se točke od 48 do 90 obrazložitve (podnaslovi od 5.1. do 6.7) izpodbijanega sklepa nanašajo na zaveze, ki jih je predlagala družba TR, in na odgovore tretjih nanje.

99 Iz tega izhaja, da je Komisija pojasnila, po eni strani, razloge, iz katerih zaveze odpravljajo izražene pomisleke, in po drugi strani, v odgovoru na pripombe tretjih, zakaj so vprašanja iz navedenih pripomb presegala pomisleke glede konkurence, izražene v predhodnem poročilu (točke 77, 84, 86 in 89 obrazložitve izpodbijanega sklepa). Natančneje, glede očitka tožeče stranke je treba ugotoviti, da je v točki 77 obrazložitve izpodbijanega sklepa navedeno, da so nekatere tretje osebe menile, da morajo konkurenti imeti dostop do kod RIC, ker so v najboljšem položaju za izdelavo tabel preslikav in tehnično podporo. Iz točke 78 obrazložitve izpodbijanega sklepa je razvidno, da je Komisija menila, da bi se z dodelitvijo dostopa do kod RIC konkurentom družbe TR preseglo to, kar je nujno za odpravo pomislekov glede konkurence. V točki 79 obrazložitve izpodbijanega sklepa je dodala, da „bodo na podlagi predlaganih zavez tretji razvijalci lahko dobavili konkurenčne podatke o trgu z opisno referenco, povezano s kodami RIC (ne pa samih kod RIC), kadar tretji razvijalci ne bodo uspeli popolnoma preslikati simbologije", in da „ta izmenjava informacij konkurenčnim ponudnikom omogoča, da uporabijo svoje referenčne simbole, s čimer lahko tretji razvijalec opravi točno in učinkovito preslikavo".

100 Iz navedenega izhaja, da je Komisija s tem, da je jasno in nedvoumno navedla dejanske okoliščine in pravne ugotovitve, ki so jo privedle do ugotovitve, da so zaveze zadoščale za odpravo pomislekov, izraženih glede konkurence, izpolnila svojo obveznost obrazložitve. Ker Splošno sodišče na podlagi teh natančnih podatkov lahko učinkovito nadzoruje izvajanje diskrecijske pravice Komisije v izpodbijanem sklepu, je treba ugotoviti, da je izpodbijani sklep glede tega zadostno obrazložen.

101 Dalje, čeprav mora Komisija obrazložiti sklep, ki ga sprejme, pa ji ni treba pojasniti, zakaj ni sprejela drugačnega sklepa (glej v tem smislu sodno prakso, navedeno v točkah 95 in 96).

102 Dalje, v delu, v katerem je trditev tožeče stranke mogoče razumeti tako, da se z njo kritizira primernost končnih zavez, je treba spomniti, da tako vprašanje ne spada v okvir preizkusa bistvene kršitve postopka, zaradi katere izpodbijani sklep ne bi bil zakonit, ampak v okvir preizkusa utemeljenosti presoje, ki jo Komisija opravi glede zavez, ponujenih za odpravo pomislekov glede konkurence (glej v tem smislu sodbo z dne 2. aprila 1998, Komisija/Sytraval in Brink's France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, točka 67), pri čemer je bilo to vprašanje že obravnavano v okviru prvega, drugega in tretjega tožbenega razloga.

103 Iz tega izhaja, da je treba četrti tožbeni razlog in zato tudi tožbo v celoti zavrniti.

Stroški

104 V skladu s členom 134(1) Poslovnika se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.

105 Ker tožeča stranka ni uspela, se ji v skladu s predlogi Komisije naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (osmi senat)

razsodilo:

1. Tožba se zavrne.

2. Družbi Morningstar, Inc. se naloži plačilo stroškov.

D. Gratsias M. Kancheva C. Wetter

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 15. septembra 2016.

Podpisi